

Dokument nr. 8:40

(1999-2000)

Forslag fra stortingsrepresentantene Lodve Solholm, Torbjørn Andersen, Per Erik Monsen, Øyvind Korsberg, Vidar Kleppe og Per Sandberg om å gjeninnføre ordningen med at selskapsskatten skal tilfalle de kommunene hvor selskapene er etablert

Til Stortinget

Bakgrunn

Forslagsstillerne fremmer i dette dokumentet et forslag om at selskapsskatten igjen skal tilfalle de kommunene hvor den enkelte bedrift er etablert. Etter forslagsstillernes oppfatning har den senere tids utvikling vist at den omlegging av selskapsskatten som fant sted i Budsjett-innst. S. I (1998–1999) har fått mange uheldige konsekvenser både for de kommunene som tidligere hadde inntekter fra selskapskatt, og for næringslivet som nå opplever at kommunene i mindre grad legger til rette for nyetableringer av bedrifter. Etter forslagsstillernes oppfatning er dette en utvikling som vil få meget store konsekvenser for kommune-Norge i tiden som kommer. Stortinget bør derfor revurdere sitt vedtak.

Kommunene reagerer

Vi har i den senere tid vært vitne til et opprør fra en del kommuner som reagerer mot den virkningen omleggingen har hatt. I dette opprøret har ordførere fra de fleste partier deltatt, og det er mange av regjeringspartiens egne ordførere som har vært blant de fremste talsmenn for en omlegging. Mange kommuner kan dokumentere en betydelig inntektssvikt etter at denne omleggingen fant sted. En av disse er Tønsberg kommune som kan dokumentere et inntektsbortfall på netto ca. 22 mill. kroner etter omleggingen av selskapsskatten. Mange kommuner i Vestfold kan vise til lignende tap. For Oslo kommune har omleggingen hatt dramatiske konsekvenser. Dette viser at den økningen i det generelle skattøret som kommunene har fått etter omleggingen ikke i tilstrekkelig grad har kompensert for inntektstapet som kommunene har hatt ved omleggingen.

Uheldig omlegging

Et levende næringsliv er en av de viktigste drivkreftene i mange kommuner. Spesielt gjelder dette

mange kommuner i distrikts-Norge. Mange kommuner har valgt å føre en aktiv næringspolitikk for på den måten å tiltrekke seg bedrifter som igjen kan være med på å skape ny og fortsatt vekst i kommunen. For kommunene har det vært viktig å skaffe sine innbyggere gode og trygge arbeidsplasser som igjen ville gjøre det attraktivt å bosette seg i kommunen. I tillegg har det vært et incitament for kommunene å tiltrekke seg solide bedrifter for på den måten å få inntekter til kommunen ved selskapsskatt. Dette har bidratt til å sikre et godt tilbud av velferdstjenester i mange kommuner. Ordningen med selskapsskatt til kommunene bidro også til at kommunene fikk refundert en del av kostnadene som de hadde ved å tilrettelegge for bedrifter og næringsutvikling. Kostnader til utarbeidelse av reguleringsplaner, grunnlagsinvesteringer som vei, vann og kloakk, samt til opparbeidelse av tomtearealer har kommunene fått dekket gjennom ordningen med selskapsskatt.

Næringslivet er avhengig av kommuner som er opptatt av å legge til rette næringsområder og som yter en god kommunal service overfor bedriftene. Ved at selskapsskatten ble overført til staten, mistet kommunene et hovedincitament til å bidra til dette. Ved god kommunal tilrettelegging overfor næringslivet kan antallet bedrifter og arbeidsplasser økes til glede for alle, og bidra til økt vekst i kommunene. Ved at selskapsskatten gikk til kommunene oppnådde man at det ble konkurranse mellom kommunene for å tiltrekke seg bedrifter. Nå når kommunene har mistet selskapsskatten har denne konkurransen mellom kommunene falt bort. Dette er meget negativt for bedriftene som er avhengig av at kommunene konkurrerer seg imellom for å tiltrekke seg attraktive bedrifter.

Forslagsstillerne har i møte med flere kommuner konstatert at kommunene etter omleggingen har fått mindre interesse for å legge til rette for bedriftsetableringer. Mange kommuner begrunner dette med at

kostnadene forbundet med å legge til rette for dette ikke dekkes inn av eventuelle inntekter som kommunen måtte få etter omleggingen av selskapsskatten. Som eksempel på dette kan det nevnes at Tønsberg kommune nylig sa nei til å ta imot en bedrift med 250 ansatte med den begrunnelse at kommunen ikke hadde råd til å ta de kostnadene en slik bedriftsetablering ville føre med seg.

Konsernbeskatning

Vanlige regler for selskapsbeskatning medfører at selskapet beskattes i den kommunen hvor hovedkontoret er etablert og ikke i de kommuner hvor selskapet har avdelinger når disse ikke er organisert som selvstendige aksjeselskaper. En konsekvens av dette er at selskapsskatten i mange tilfelle vil tilfalle den kommunen hvor bedriften har færrest ansatte. Dette kan medføre ulemper for de kommuner som må legge til rette for etablering av næringsarealer. Forslagsstillerne er av den oppfatning at det må utarbeides modeller som gjør at deler av selskapsskatten også tilfaller de kommunene hvor bedriften har sin virksomhet etablert.

Interkommunalt samarbeid

Bortfallet av selskapsskatten for kommunene vil også ha en svært negativ effekt for muligheten til å utvikle et nødvendig interkommunalt samarbeid for utvikling av nye næringsområder. Bynære landkommuner som ofte har arealene som bykommunene mangler til industriutvikling, vil neppe være interes-

sert i å utvikle disse områdene for å skaffe arbeidsplasser til nabokommunene.

Et eksempel er Stokke kommune i Vestfold, som i et interkommunalt samarbeid har utviklet Borge-skogen industriområde. Med store grunnlagsinvesteringer og bare ca. 10 pst. av de ansatte bosatt i egen kommune, har bortfallet av selskapsskatten gjort dette til et rent underskuddsforetak for kommunen. Stokke kommune ville neppe være interessert i et slikt interkommunalt samarbeid med dagens regler.

Konklusjon

Som vist i dette dokumentet har omleggingen av selskapsskatten hatt flere lite heldige konsekvenser som har ført til store ulemper både for kommunene og for bedriftene. Etter forslagsstillerens oppfatning er det på høy tid at Stortinget nå gjør om sitt vedtak om at selskapsskatten skal gå til staten. Forslagsstillerne tror at en omlegging av selskapsskatten, slik at denne tilfaller kommunene som tidligere, vil medføre en ny giv i kommune-Norge som vil kunne bidra til vesentlig flere bedriftsetableringer.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen fremme nødvendige lovendringsforslag slik at selskapsskatten igjen tilfaller kommunene.

24. februar 2000